

ДОВІДНИК

КООРДИНАТОРА/КИ ЗАХОДІВ
ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ

**Де люди, які постраждали від насильства,
можуть отримати допомогу?**

ЗМІСТ

КОНТАКТИ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ.	2
Гарячі лінії для постраждалих від насильства (24/7).....	2
Допомога постраждалим від сексуального насильства, пов'язаного з війною.....	3
База організацій, які надають послуги особам, постраждалим від насильства.....	4
Безоплатна правнича допомога постраждалим від насильства.....	5
Юридична допомога від ГО «Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем»	7
Психологічна допомога	8
Допомога від БФ «Право на захист».....	10
Як забезпечити себе й захистити свої права у випадку домашнього насильства?	12
СПЕЦІАЛІЗОВАНІ РЕСУРСИ.....	14
ОСВІТНІ КУРСИ.	15
МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПРОТИДІЇ І ПОПЕРЕДЖЕННЯ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА.....	16

Цей матеріал став можливим завдяки щедрій підтримці Уряду Сполучених Штатів Америки. Відповідальність за зміст несе БФ «Право на захист», і він не обов'язково відображає погляди Уряду Сполучених Штатів Америки

КОНТАКТИ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ

Гарячі лінії для постраждалих від насильства (24/7)

На «гарячих» лініях надаються інформаційні, психологічні та юридичні консультації з питань захисту від гендерно зумовленого, зокрема домашнього насильства, сексуального насильства під час конфлікту, торгівлі людьми. Дзвінки є безоплатними зі стаціонарних та мобільних телефонів, анонімними та конфіденційними.

1547 — Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей

116 123 (з мобільних), **0 800 500 335** (зі стаціонарних) — Національна гаряча лінія із запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми та гендерної дискримінації або **23 45** — лінія психологічної підтримки для чоловіків (ГО «ЛаСтрада-Україна»);

 @NHL116123

 @lastradaukraine

 lastradaukraine

116 111 (з мобільних) або **0 800 500 225** (зі стаціонарних) — Національна гаряча лінія для дітей та молоді

 @CHL116111

 @childhotline_ua

 childhotline.ukraine

ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА, ПОВ'ЯЗАНОГО З ВІЙНОЮ

Під сексуальним насильством, пов'язаним з конфліктом (СНПК) розуміють зґвалтування та будь-які інші форми сексуального насильства, скоєного проти дітей, жінок, чоловіків, яке прямо чи опосередковано пов'язане з конфліктом

АСОЦІАЦІЯ ЖІНОК-ЮРИСТОК УКРАЇНИ «ЮРФЕМ»

☎ 068 145 55 90 або
0 800 30 55 90
(безоплатний номер)
з пн до пт з 9:00 до 18:00.

✉ «Юрфем_підтримка»
jurfem_pidtrymka

ПЛАТФОРМА ДОПОМОГИ ВРЯТОВАНИМ

www.help-platform.in.ua

УПРАВЛІННЯ ПО РОБОТІ ЗІ ЗЛОЧИНАМИ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА, ПОВ'ЯЗАНОГО З КОНФЛІКТОМ (СНПК) ОФІСУ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА УКРАЇНИ

☎ 099 525 01 56

КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ПІДТРИМКИ ПОТЕРПІЛИХ І СВІДКІВ:

- забезпечує організацію допомоги свідкам і постраждалим від воєнних злочинів, зокрема від сексуального насильства під час війни;
- сприяє отриманню правової, психологічної, медичної та соціальної підтримки;
- координує взаємодію з відповідними службами для забезпечення комплексної допомоги.

☎ 066 904 15 34

@ pgo.coordination.center@gmail.com

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «НУМО, СЕСТРИ!»

Допомога жінкам, які пройшли полон, окупацію, є постраждалими від СНПК, тортур та інших наслідків військової агресії рф.

☎ 099 359 50 04 (Telegram, Viber, WhatsApp) (Пн-Пт з 9:00 до 18:00)

@ numo.sisters@gmail.com

БАЗА ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ ОСОБАМ, ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД НАСИЛЬСТВА

(Притулки, центри соціальних послуг, мобільні групи, безпечні простори тощо)

**ПЕРЕЛІК ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ УСТАНОВ, ЯКІ
НАДАЮТЬ ДОПОМОГУ ПОСТРАЖДАЛИМ,
від Національної соціальної сервісної служби**

**САЙТ
«РОЗІРВИ КОЛО»**

**БАЗА КАРТОК-
ПЕРЕНАПРАВЛЕНЬ**

**МАПА КОНТАКТІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ УСТАНОВ
ТА ПРОСТОРІВ БЕЗПЕКИ** від національного кластера

**МОБІЛЬНІ БРИГАДИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ДОПОМОГИ ВІД UNFPA**

**ТИПОВИЙ ПРОЦЕС ПЕРЕНАПРАВЛЕННЯ ПО ДОПОМОГУ
ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО
НАСИЛЬСТВА ВІД КОМАНДИ ГУМАНІТАРНОЇ
КООРДИНАЦІЇ У СФЕРІ ГЗН В УКРАЇНІ**

Містить інформацію про:

- *доступні послуги для допомоги постраждалим від насильства;*
- *їх види;*
- *графіки роботи й адреси їх надавачів тощо.*

БЕЗОПЛАТНА ПРАВНИЧА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД НАСИЛЬСТВА

В Україні працює державна система надання безоплатної правничої допомоги (далі — БПД). Особи, постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, мають право на безоплатну вторинну правничу допомогу з питань, що пов'язані із захистом порушених насильством прав — послуги юриста чи адвоката, які оплачує держава, для:

- представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів для звернення до суду, зокрема процесуальних.

Юристи системи БПД можуть безоплатно:

- проконсультувати щодо прав постраждалих і притягнення кривдника/иці до відповідальності;
- роз'яснити, які докази потрібні і як їх зібрати;
- допомогти подати заяву до суду про видачу обмежувального припису;
- надати послуги адвоката чи юриста для представництва у суді.

У системі БПД можна отримати консультації щодо:

- прав постраждалих від насильства;
- стягнення аліментів;
- розірвання шлюбу;
- поділу майна;
- визначення місця проживання дитини;
- позбавлення батьківських прав;
- звернення до поліції;
- представництва інтересів осіб, визнаних потерпілими у кримінальному провадженні;
- притягнення кривдника/иці до відповідальності;
- збору доказів;
- подання заяви до суду про видачу обмежувального припису.

Право на призначення адвоката / юриста для представництва інтересів коштом держави мають також:

- особи, постраждалі від кримінальних правопорушень проти статевої свободи й недоторканості, катування або жорстокого поводження під час воєнних дій чи збройного конфлікту;
- інші категорії відповідно до ст. 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу», зокрема люди з низьким доходом, люди з інвалідністю з низькою пенсією, ветерани, діти (їхні законні представники).

Щоб отримати безоплатну вторинну правничу допомогу, потрібно звернутися до найближчого бюро правничої допомоги й подати:

- заяву (допоможуть написати в бюро);
- паспорт чи інший документ, що посвідчує особу;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- документ, що підтверджує статус постраждалої особи.

Для підтвердження статусу постраждалої особи достатньо одного з перелічених документів:

- витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань з інформацією про кримінальне правопорушення, пов'язане з насильством (видає поліція);
- талон-повідомлення про кримінальне правопорушення, пов'язане з насильством (видає поліція під час прийняття заяви);
- копія протоколу про адмінправопорушення (видає поліція);
- копія постанови суду про адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з насильством;
- копія термінового заборонного припису (видає поліція);
- направлення постраждалих осіб до центру з надання безоплатної правничої допомоги (форма, затверджена наказом Мінсоцполітики від 16.11.2021 № 649, видається місцевими органами виконавчої влади й місцевого самоврядування (виконавчі комітети міських, сільських, районних у місті рад) чи загальними / спеціалізованими службами підтримки постраждалих осіб, до яких відносять центри соціальних послуг / денні центри / мобільні бригади / притулки / кризові кімнати тощо).

Для отримання безоплатної первинної та вторинної правничої допомоги від держави постраждалі можуть звертатися:

0 800 213 103

@LegalAidUkraineBot

або в найближче бюро правничої допомоги:

Юридична допомога від ГО «Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем»»

Надання юридичної допомоги жінкам, які постраждали від сексуального насильства, у випадках:

- зґвалтування;
- сексуального насильства (зокрема під час війни);
- примушування до вступу в статевий зв'язок;
- звільнення чи відмови у прийнятті на роботу через стать, вагітність, наявність малолітніх, неповнолітніх дітей чи самостійне їх виховання;
- сексуальних домагань;
- відмови у підвищенні заробітної плати чи просування по службі через стать, вагітність, наявність малолітніх, неповнолітніх дітей чи самостійне їх виховання;
- інших дій, пов'язаних із дискримінацією за статтю чи соціальним статусом.

Постраждали від СНПК можуть отримати:

- юридичну консультацію;
- адвокатський супровід у межах кримінального провадження — на стадії досудового розслідування та судового розгляду.

Звернутися по допомогу можна:

068 145 55 90 або

0 800 30 55 90 (безоплатний номер)

• у вайбері;

• в телеграмі: «ЮрФем_підтримка»

@jurfem_pidtrymka

Психологічна допомога

Для отримання психологічної допомоги у випадках насильства звертайтеся до гарячих ліній, центрів надання соціальних послуг, мобільних бригад або спеціалізованих установ допомоги постраждалим від насильства за місцем проживання, контакти яких ви знайдете на сайті «Розірви коло»

116 123

(з мобільних) або

0 800 500 335

(зі стаціонарних)

Національна гаряча лінія із запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми та гендерної дискримінації (ГО «ЛаСтрада-Україна»)

116 111

(з мобільних) або

0 800 500 225

(зі стаціонарних)

Національна гаряча лінія для дітей та молоді (ГО «ЛаСтрада — Україна»).

1547

Гаряча лінія з питань протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей

15 00

(зі стаціонарних) або

044 272 15 00

(з мобільних)

«Телефон довіри» Київського міського центру гендерної рівності, запобігання та протидії насильству

Контакти організацій, які надають послуги у сфері психічного здоров'я в певному регіоні

Асоціація жінок-юристок «ЮрФем»
телеграм — @jurfem_pidtrymka

0 800 600 044

ГО «Дівчата»
Чат-бот психологічної підтримки

099 632 77 01

ГО «Мартін-клуб»

050 697 74 23

050 420 20 92

БФ «Слов'янське серце»

0 800 21 01 60

Лінія міжнародної гуманітарної
організації «Людина в біді»

БФ «Рокада»

«Розкажи мені» –
tellme.com.ua

Платформа «Ти як?»

Допомога від БФ «ПРАВО НА ЗАХИСТ»

gbv@r2p.org.ua

Щоб надіслати запит на отримання безоплатної допомоги, будь ласка, заповніть форму запиту на сайті БФ «Право на захист»

СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА

Для постраждалих від насильства Фонд надає такі послуги:

- сприяння забезпеченню термінових базових потреб (у безпечному місці, харчуванні, медичній допомозі, одязі тощо);
- супровід постраждалих і сприяння їх розміщенню в притулку або кризовій кімнаті;
- допомога в оформленні документів;
- складання індивідуального плану для виходу зі складної життєвої ситуації;
- інформування про право на отримання соціальних, психологічних, юридичних послуг;
- надання контактів сервісів і служб, які допомагають постраждалим від насильства;
- у разі потреби й за наявності інформованої згоди — перенаправлення до інших служб чи організацій.

Щоб надіслати запит на отримання безоплатної соціальної допомоги, будь ласка, заповніть онлайн-форму за посиланням:

КАР'ЄРНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Кар'єрні консультанти/ки працюють індивідуально з кожною людиною та можуть надати:

- персональні консультації та супровід у пошуку роботи;
- допомогу в складанні резюме й підготовку до співбесід;
- рекомендації щодо навчання, перепрофілювання, профорієнтації та розвитку навичок;
- консультації з питань самозайнятості й відкриття власної справи.

Уточнити, чи є такі послуги для вашого регіону й / або подати заявку ви можете за посиланням:

Юридична допомога

Адвокати та юристи Фонду консультують тих, хто постраждав від гендерно зумовленого та/або домашнього насильства щодо:

- звернення до поліції;
- документування правопорушення;
- збору доказів;
- притягнення кривдника/ці до відповідальності;
- заходів протидії насильству (винесення термінового припису поліцією, обмежувального припису судом, постановки кривдника/ці на профілактичний облік в поліції);
- повноважень державних органів та установ, які надають постраждалим особам соціальні, психологічні й правничі послуги;
- інших питань, необхідних для захисту.

Для отримання юридичної консультації, будь ласка, телефонуйте на безоплатну лінію юридичної допомоги БФ «Право на захист»

(099) (068) (093)

507 50 90

Пн–Пт 8:00–21:00

legal.aid@r2p.org.ua

Психологічна допомога

Розмова з психологом потрібна і корисна, адже ви можете:

- порадитися з фахівцем, якщо здається, що щось не так у ставленні до вас;
- поговорити про пережите, конфіденційно й безпечно;
- отримати підтримку й набратися сміливості, щоб дати відсіч кривднику / кривдниці.

Скористайтесь ресурсами Фонду:

Форма для запису на безоплатні психологічні консультації

Посібник
«Психолог на зв'язку»

Телеграм-канал
«Психолог на зв'язку»

ЯК УБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ Й ЗАХИСТИТИ СВОЇ ПРАВА

КРОК 1

У разі загрози й небезпеки викличте поліцію за номером 102.

Зафіксуйте всі дії кривдника/иці (якщо є можливість, не привертаючи увагу) на телефон, диктофон, зробіть фото, відео, скриншот листування. Зберігайте докази в недоступному місці, наприклад, пересилайте їх людині, якій довіряєте, й видаляйте зі своїх пристроїв. Подумайте, хто може бути свідком насильства щодо вас.

Також ви можете написати **заяву до найближчого підрозділу поліції** у зручний час. Зберігайте талон про прийняття заяви за фактом домашнього насильства або витяг з єдиного реєстру досудових розслідувань про відкриття кримінального провадження за вчиненим злочином.

КРОК 2

У разі небезпеки після оцінювання ризиків поліція має винести терміновий заборонний припис із заборобою кривднику наблизитися до вас від 1 до 10 діб і іншими обмеженнями. Наполягайте на цьому! Отримайте від працівника поліції копію адміністративного протоколу й термінового заборонного припису в разі його винесення.

КРОК 3

Якщо вам завдали тілесних ушкоджень або щодо вас вчинили сексуальне насильство, терміново викликайте швидку допомогу або самостійно зверніться до лікарні для отримання медичної допомоги. Для фіксації тілесних ушкоджень зверніться до бюро судово-медичної експертизи (далі — СМЕ). Звернутися до СМЕ можна безкоштовно за направленням слідчого в межах досудового розслідування кримінального провадження або платно — за власною ініціативою.

КРОК 4

Якщо є потреба у безпечному місці, скористайтеся кризовими кімнатами чи притулками. Постраждалі жінки, зокрема з дітьми, мають право перебувати там для безпеки. Ви можете зазначити поліцейським про таку потребу. Контакти притулку або місцевої мобільної бригади можна знайти на сайті «Розірви коло»

за QR-кодом або дізнатися за телефонами
116 123 або **1547**.

У ВИПАДКУ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА?

КРОК 5

Щоб захистити свої права, зверніться до юристів! Постраждалі від насильства мають право на консультації та безоплатну вторинну правничу допомогу зі зверненням до суду. Звернутися по допомогу можна за телефоном системи безоплатної правничої допомоги 0 800 213 103.

Також підтримку можна отримати, звернувшись на безоплатну лінію юридичної допомоги БФ «Право на захист» за телефонами:

(099) (068) (093) 507 50 90 Пн-Пт 8:00–21:00

КРОК 6

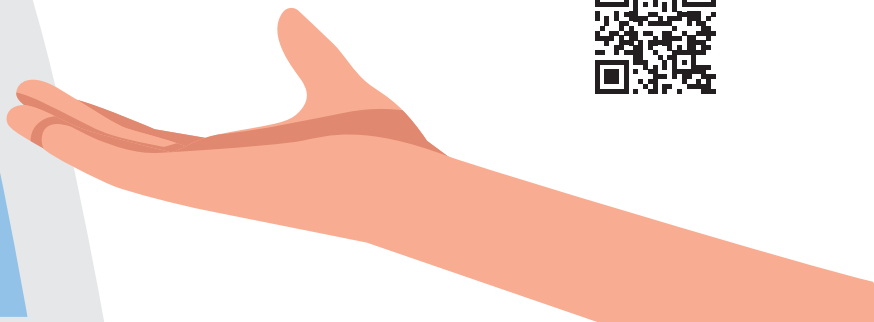
Зверніться до суду для захисту своїх прав, зокрема, для винесення обмежувального припису (до 6 місяців). Судовий збір у справах щодо винесення обмежувального припису не стягується. Якщо кривдник/иця порушить припис, зафіксуйте це й знову зверніться до поліції. Порушення припису — підстава для відкриття кримінального провадження за ст. 390-1 Кримінального кодексу України. Відповідальність - пробаційний нагляд або обмеження волі на строк до 2 років.

КРОК 7

У разі бездіяльності поліції чи інших органів, напишіть скаргу до вищих органів або до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Щодо цього питання можна проконсультуватися в контакт-центрі за телефоном: **0-800-501-720**.

КРОК 8

Якщо потребуєте анонімної консультації, роз'яснень, звертайтеся за гарячими лініями **116 123** або **1547**. Своє звернення ви можете направити й через сайт **1547.ukc.gov.ua**

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ РЕСУРСИ

САЙТ ФОНДУ ООН У ГАЛУЗІ НАРОДОНАСЕЛЕННЯ (UNFPA)

ukraine.unfpa.org/uk

РОЗДІЛ САЙТУ СУБКЛАСТЕРА ГУМАНІТАРНОЇ КООРДИНАЦІЇ «GENDER BASED VIOLENCE // ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНЕ НАСИЛЬСТВО»

САЙТ «РОЗІРВИ КОЛО»

rozirvykolo.org

САЙТ «ЛА СТРАДА — УКРАЇНА»

la-strada.org.ua

ТЕЛЕГРАМ КАНАЛ «ВІЛЬНІ ВІД НАСИЛЬСТВА»

t.me/vilni_vid_nasylstva

САЙТ «АСОЦІАЦІЯ ЖІНОК-ЮРИСТОК УКРАЇНИ «ЮРФЕМ»»

jurfem.com.ua

ОСВІТНІ КУРСИ

Онлайн-курс «Комплексний підхід до вирішення проблеми насильства щодо жінок та дівчат в Україні» розрахований на фахівців, які працюють у сфері протидії домашньому насильству на національному та місцевому рівнях, а також для спеціалістів, які надають послуги постраждалим особам

Онлайн-курс із протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству, націлений на правоохоронні органи, опираючись на досвід кількох європейських поліцейських та правоохоронних служб

Розвиток навичок соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього та гендерно зумовленого насильства

Освітній курс «Не дрібниці у стосунках»

Відеокурс від «ЮРФЕМ»: «Домашнє насильство: ефективна допомога постраждалим»

Гайд здоровими стосунками (підбірка коротких відео)

Курс від ГО «ЛАСТРАДА — Україна»: «Запобігання та протидія домашньому насильству»

Освітній проєкт «ДІМ НЕБЕЗПЕКИ»

Онлайн-курс «Жінки та чоловіки: гендер для всіх»

База вебінарів від UNFPA

МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПРОТИДІЇ І ПОПЕРЕДЖЕННЯ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА

ЗАПОБІГАННЯ ТА РЕАГУВАННЯ НА НАСИЛЬСТВО ЗА ГЕНДЕРНОЮ ОЗНАКОЮ: національна правова база та міжнародні стандарти UNFPA

**Протидія ГЗН
І ДОБРОБУТ
ГРОМАД**

**Путівник для
ГРОМАД ЗІ ЗМІНИ
СОЦІАЛЬНИХ
НОРМ**

Путівник уповноважених осіб/відповідальних працівників місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Керівні принципи з надання послуг постраждалим від гендерно зумовленого насильства (ГЗН) у віддаленому режимі

Міжвідомчі мінімальні стандарти запобігання ГЗН та реагування на нього у надзвичайних ситуаціях

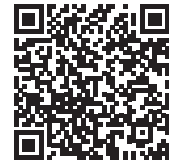

Методичні рекомендації щодо організації співробітництва територіальних громад з надання соціальних послуг спеціалізованими сервісами підтримки осіб, які постраждали від домашнього та гендерно зумовленого насильства, сексуального насильства пов'язаного з конфліктом

НАСИЛЬСТВО ХОВАЄТЬСЯ У ТИШІ (довідник від
Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини)

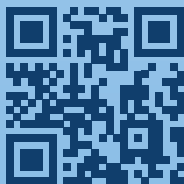
**УСІ ПЕРЕЛІЧЕНІ МАТЕРІАЛИ, А ТАКОЖ
БАГАТО ІНШИХ ВИ МОЖЕТЕ ЗНАЙТИ
ЗА QR-КОДОМ:**

У ГРОМАДІ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЬ ДО:

КОРИСНІ КОНТАКТИ:

Більше про діяльність БФ «Право на захист»
ви можете дізнатися на сайті:

R2P.ORG.UA

Якщо ви вважаєте, що під час роботи представники БФ «Право на захист» порушили ваші права чи ви зафіксували неналежну поведінку — звертайтеся, будь ласка!

complaint@r2p.org.ua

099 217 58 95

Усі звернення конфіденційні.

Також ви можете залишити подяку, пропозицію, запит або скаргу, натиснувши на кнопку «Зворотний зв'язок» на нашому сайті за QR-кодом:

